

HALACHIC AND HASHKAFIC ISSUES IN CONTEMPORARY SOCIETY

131 - HALACHA AND KABBALA - PART 1 **OU ISRAEL CENTER - SUMMER 2019**

- Halacha is central to Jewish thought and practice. Originating in the mitzvot of the Torah itself, the halacha is rooted in the Torah She'beal Peh and was highly developed through the Talmud and later poskim.
- Since the 13th Century¹, the Jewish world has also been exposed to a system of kabbalistic mystical thought, rooted in the Zohar and developed by the Arizal, Sefardi commentators and then later by Chassidut and Lithuanian mystical thinkers, such as the Gaon of Vilna.
- This shiur will address to rules of engagement between these systems - halacha and kabbala - including the following questions:-
 - Does kabbala have a role in formulating halachic psak?
 - In the event of a conflict between classic halacha (rooted in Shas and poskim) and kabbala, which prevails?
 - Is there a benefit in adopting kabbalistic practices where they do not conflict with classic halacha?
 - Do the commentators from the world of kabbala (such as the Ari) have a higher, equal or lower status in halachic psak?
 - Should kabbala be removed from mainstream halacha and reserved for the world of the mystical thinkers?

A] WHERE DOES HALACHA COME FROM?

- Psak halacha² is based upon an analysis of three fundamental sources³:

(i) Canonical Texts.

(ii) The weight of previous authorities.

(iii) The custom of Jewish practice - minhag Yisrael.

Different poskim give differing weight to each of these three. For instance, Rav Ovadia Yosef often focuses on the balance of past authority. The Aruch Hashulchan is renowned for his emphasis on justifying existing Jewish practice. The Mishna Berura (and other Ashkenazi poskim) often re-analyzes the classic texts and sources in Shas and Rishonim and rules in principle based on that analysis.

A1] CANONICAL TEXTS

(i) Although rooted in the Written Torah of Tanach⁴, the halacha is derived from the Oral Torah. The main canonical texts are :-

- Talmud Bavli - which is the authoritative text⁵ and overrides the others.
- Talmud Yerushalmi - although less authoritative than the Bavli, will often override Tosefta. Some Rishonim, notably the Rambam, give higher priority to the Yerushalmi than others.⁶
 - Tosefta
 - Halachic Midrash

(ii) Within the classic texts of Chazal, it is usually axiomatic that the Tannaim (pre-Mishna) have greater authority than the Amoraim (post-Mishna), although the Amoraim have the ultimate say in interpreting Tannaic law and deciding which view to rule according to.

(iii) It is axiomatic that the Talmud was sealed⁷ in the time of the Geonim and no later authority has the right to argue with the conclusion of the Talmud. They do of course have the mandate to interpret the Talmud and decide what that conclusion is.

1. Although the roots of Jewish mysticism go back far beyond this into the time of Chazal and the Second Temple period - see below.
 2. Of course, even once an objective psak has been reached, based on an abstract analysis of these factors, it must then be applied subjectively to the relevant circumstances of the questioner. This is often referred to as 'psika' and is an essential next stage in the process of practical halachic ruling. For more on this see *The Human and Social Factor in Halacha*, Rav Aharon Lichtenstein, Tradition Magazine 36:1
 3. For a more detailed analysis of this categorization see *Halacha, Kabbalah, and Minhag*, R. Jonathan Ziring <https://www.yutorah.org/lectures/lecture.cfm/841986/rabbi-jonathan-ziring/halacha,-kabbalah,-and-minhag/>
 4. Almost all halachic conclusions in the Oral Law are rooted in or at least connected to the prophetic cannon of Tanach.
 5. The mefarshim differ on why the Bavli became pre-eminent. Some views are (i) due to mass acceptance by the people (Kesef Mishne); (ii) since it was later than the Yerushalmi halacha kebatrai (Rif); (iii) due to the significant yeridat hadorot afterwards (R. Sherira Gaon).
 6. There is an academic debate as to the extent to which the Yerushalmi influenced many of the Rishonim. Some claim that the early Ashkenazi Rishonim, such as Rashi, were little affected by the Yerushalmi. Others claim that much of the Ashkenazi minhag, and certainly liturgy, was rooted in minhag Eretz Yisrael and, as such, was sometimes difficult to square with the psak of the Bavli.
 7. The mefarshim differ as to why the Talmud was sealed in this way. In addition to the focus on yeridat hadorot and global acceptance, as seen above, the Rambam focuses on geo-political realities - the scattering of the Jewish people after the Talmudic period and the consequent inability to communicate and agree on a new Talmud.

A2] RISHONIM AND ACHARONIM

(i) Following the sealing of the Bavli, there are different strata of commentators, usually broken down into Geonim (500-1050), Rishonim (1050-1500), and Acharonim (1500-present).

(ii) Almost all poskim understand that the Rishonim are pre-eminent in this hierarchy, and can override the Geonim despite their being later. Most Acharonim also assume that they are not able, and certainly not willing, to argue with Rishonim⁸. But other than that, there is no clear agreement on the hierarchy. For instance:

- Many later Rishonim do not feel they can argue with earlier ones eg the Maharil vs the Rosh.
- Many later Acharonim do not feel that they can argue with earlier ones eg Rav Ovadia Yosef vs the Beit Yosef
- However some Acharonim, especially Ashkenazi eg the Gra, do feel that they are able to argue with Rishonim. We also find in more recent Ashkenazi poskim (eg R. Moshe Feinstein) a willingness to debate earlier authorities, even sometimes Rishonim.

(iii) The authority of the Shulchan Aruch in the 16th Century was the subject of major dispute. Some (mostly Sefardi) Acharonim saw it as definitive and binding, or at least highly authoritative. Others (in Ashkenaz) were prepared to accept it only once the Ashkenazi practice had been added (by the Rema). Yet other Ashkenazi poskim (in particular the Maharshah, the Maharal and the Bach) were vehemently opposed to the concept of a final authoritative text after the Talmud.⁹

B] WHERE DOES KABBALA COME FROM?

B1] PRE-ZOHAR

- Jewish mysticism is as old as Torah, with a number of deeply mystical episodes in the Torah itself (consider the burning bush, Moshe on Sinai and the 13 Midot HaRachamim). Traditional kabbala traces its roots back to the revelation of the Oral Law at Sinai.
- The Second Temple period sees the development of a whole mystical literature, as seen in the Book of Daniel and many of the Apocryphal books, and the subsequent development of Jewish Gnosticism. There was also a rich interaction with Babylonian, Persian and Hellenistic thought which impacted Jewish thinking.
- The Tannaim discuss the mystical concepts of Ma'aseh Bereishit and Ma'aseh Merkavah, the Pardes, The Cutting of the Plantings and other concepts.
- After the Talmud - between 500 and 1000 CE - there developed the mystical schools of Merkavah and Hekhalot¹⁰ Literature¹¹.
- Many of the early Rishonim - notably the Ramban¹² in the 13th Century - had a highly developed kabbalistic tradition.¹³

B2] THE ZOHAR

However, the major shift came in the 13th Century. R. Moshe de Leon (c1240-1305) claimed to have found an ancient text written by R. Shimon bar Yochai (a 2nd Century Tanna and student of Rabbi Akiva). This sefer - the Zohar - became the basic canonical text of kabbala and most subsequent Jewish mysticism.

The Zohar contains many prescriptive statements of what should or should not be done in Jewish practice. This quickly raised the question of how this should interface with existing halacha. Questions include:

- If the Zohar is indeed the work of R. Shimon bar Yochai - a Tanna - does that mean it has authority even over the Talmud Bavli, which was written by Amoraim? On the other hand, even established Tannaitic literature eg the Tosefta - does not override the Bavli, so why should the Zohar? Also, does that fact that this is position of R. Shimon (whom we often do NOT rule like in the Bavli) make a difference?
- If the Zohar is Tannaitic, does the fact that it was discovered later downgrade its authority. This is a wider question concerning the status of texts which was discovered later¹⁴ and therefore not analyzed in the classic authorities.

8. The dividing line between Rishonim and Acharonim is not clear. Classically it is seen as around 1500 - with the expulsion of the Sefardim from Spain and effective relocation of the Ashkenazim from France/Germany to Eastern Europe. However, some suggest that, at least in Ashkenaz, the era of the Rishonim was effectively over following the Black Death in 1350. After that date, the rabbinic leadership (eg Maharil, Mahari Weil, Maharam Mintz, Terumat HaDeshen, Mahari Bruna) did not feel able to argue with the classic early Rishonim, such as Rashi, Tosafot and the Rosh.

9. For more detailed analysis of process of halachic development see <https://rabbimanning.com/index.php/audio-shiurim/halacha/>

10. Meaning palaces, relating to vision of ascents of the great Rabbis to the heavenly palaces.

11. Such as Hekhalot Zutartey, which details an ascent of Rabbi Akiva; Hekhalot Rabbati, which details an ascent of Rabbi Ishmael; Maaseh Merkabah, a collection of hymns recited by the "descenders" and heard during their ascent; Merkavah Rabba; Sefer Hekhalot.

12. Whose kabbalistic tradition in Spain came from R. Yitzchak Sagi Nohar in Provence and his father, the Ravad. This also connects with the pietist and mystical schools of Ashkenaz (such as R. Yehuda Hachasid) in the 12th Century.

13. One of the unresolved questions of mediaeval Jewish thought is whether the Rambam had any interface with kabbala.

14. Such as the status of the Meiri (13th Century Spain) and whether the later discovery of most of his writings effectively downgrades him to the status of an Acharon since the classic

- Is the Zohar fully authentic?¹⁵ Do some parts of it date from later periods - Amoraim, Geonim or even Rishonim? How does this affect their authority? Do we dissect canonical texts in this way?¹⁶ Even if the Zohar were not accepted as a text of Chazal, would it still have the halachic authority of a Rishon? Or at least an Acharon (as interpreted through the lens of the Arizal)?
- Even if the Zohar is accepted as fully authentic, is there a legitimate argument that it should be restricted to the realm of Jewish thought and not integrated in any way in the halacha?
- The Zohar has now received acceptance in most of the Torah world - especially in the Sefardi and Chassidic world.

B3] POST-ZOHAR

- The Zohar quickly gained acceptance in the Sefardi and Ashkenazi worlds through the 15th-17th Century - see below. The writings of the Arizal on the Zohar became the classic understanding of kabbala.
- However, the disaster of Shabbtai Zvi in the 17th Century caused serious concern regarding the use of kabbala (especially practical kabbala) in Jewish life. This surfaced in the great dispute between R. Yaakov Emden and R. Yonatan Eibenschutz in the 18th Century. Despite this concern, kabbala continued to develop eg through the Ramchal.
- The late 18th Century saw the rise of Chassidut and a new flowering of kabbala (eg through the Tanya) and the response of the mystical Lithuanian schools (eg of the Nefesh Hachaim).
- The 19th Century saw the enlightenment and return of more philosophical and non-kabbalistic approaches to Jewish thought.

C] THE ZOHAR AND HALACHA

C1] EARLY VOICES

1. ולא זו בלבד אלא כל דבר ודבר שלא הוזכר לא בתלמוד בבלי ולא בתלמוד ירושלמי ולא דברו בו הפוסקים אשר מפייהם אנו חיים ועליהם אנו סומכים כל עניני הדת בכלל, [אין] אנו יכולים להכריח בו אף על פי שבעלי הקבלה דברו בו. מפני שדבריהם אינם [אלא] על צד הרמז שמרמזין הם לעצמן שהיו בקיין על זה. אבל בזמננו זה שבעונות הרבים אין אנו מכוונים בתפלותינו להרמזי במה שראוי להרמזי. והלואי שהיינו מכוונים על פשט דברינו היוצאים מפינו! אין אנו יכולים להכריח העם בדבר מהדברים הרומזים לעליונים. ולא שמענו בזמננו לשום אחד מבעלי הקבלה הגדולים והמפורסם / והמפורסמים / שיכריחו את העם באותן הדברים הרמזים לבעלי הקבלה לדברים עליונים, כשלא דברו בס חכמי התלמוד והפוסקים הבאים אחריהם.

שו"ת רבי אליהו מזרחי (הרא"ם) סימן אביגורפיה - רבי אליהו מזרחי (רא"ם)

Rabbi Eliyahu Mizrachi (Turkey - c. 1450-1526) deals with a number of issues in this teshuva, including tefillin on Chol HaMoed, where the mainstream psak was to wear them but the Zohar was extremely against it. He writes that the words of the mekubbalim are deep and symbolic and ultimately most meaningful to the mystics themselves. Regular, non-kabbalistic, people cannot be required to follow these practices.

2. **שאלה** שאלת על מה סמכו העולם לחלוץ התפילין בתפלת מוסף ראש חודש: **תשובה** דבר זה לא נמצא בגמ' ולא בפוסקים הנמצאים אצלנו ונמצא בספר אלקנה על המצות ועליו סמכו ונהגו כולם לחלוץ התפילין. ואעפ"י שאינם יודעים טעמו של דבר אלא כיון שראו למקצת המתעסקים בספרי הקבלה שחולצין אותם גם הם עושים כן מצות אנשים מלומדה כהלכתא בלא טעמא. וגם אני נוהג לחלוץ אחר שראיתי הספר ועמדתי על הדבר לפי שיש בידי כלל גדול בכל דבר שנכתב בגמרא או באחד מן הפוסקים או בעלי ההלכות אפילו שיהיה הפך ממה שכתוב בספרי הקבלה אני מודה בו ולא אחוש למה שכתוב באחד מאותם הספרים. **ולעצמי אם הוא חומרא אני נוהג אותו ואם קולא לא אחוש לה.** וא"ת הרי מנהג זה הפך הגמרא שהרי דין התפילין כל היום הא לא קשיא שאם היינו נוהגים כך שפיר קאמרת. אבל כיון שהן צריכין גוף נקי, לסבה קלה אנו חולצין אותם. ובלא סבה נמי מיד אחר רביע שעה צריך לחלוץ. א"כ כדאי הוא אלקנה להקדים בשבילו רביע שעה. **ומ"מ אין אני מורה לאדם לחלוץ ושלא לחלוץ**

שו"ת רדב"ז חלק ד סימן פ (אלף קנא)

The Radvaz - 16C Egypt/Eretz Yisrael deals with the issue of removing tefillin for Mussaf on Rosh Chodesh. Although there is no source of this in the Gemara and classic poskim, he follows this custom based on kabbala. His general rule is that, given a conflict between the classic and kabbalistic sources, the classic sources must prevail. However, where there is an optional chumrah like the kabbala, he personally adopts this, although he will not impose this on others.

authorities eg the Shulchan Aruch were unaware of his psak.

15. We will not address in this shiur in detail the question the authenticity of the Zohar. See however the Appendix for outline sources on the issue.

16. By comparison, it is suggested by some Rishonim that some parts of the Talmud Bavli were added later by the Geonim. It is also widely accepted that significant additions were made to the Talmud by the Savora'im. Does that affect their canonical status?

C2] THE BEIT YOSEF

- The first commentary to quote the Zohar in a halachic context was the Agur - R. Yaakov Landau, in late 15th Century Germany.
- But the first big halachic impact of the Zohar came in the Beit Yosef, which was finished in 1542.

3. נמצא שמי שיהיה ספר זה לפניו יהיו סדורים לפניו דברי התלמוד עם פירוש רש"י, והתוספות, והר"ן, ופסקי הר"ף, והרא"ש, והמרדכי, והרמב"ם, והגהותיו, ומגיד משנה, ורבינו ירוחם, וספר התרומה, ושבלי הלקט, והרוקח, ושערי דורא, וספר התשב"ץ, וספר העיטור, ונמקי יוסף, וסמ"ג, וסמ"ק, וארחות חיים, ותורת הבית, והגהות אשרי, וספר המנהיג, והאגור, וספר בעלי הנפש להראב"ד, ותשובות הרא"ש, והרשב"א, והר"ם בר ששת, וה"ר שמעון בר צמח, ומהר"י קולון, ותרומת הדשן. כל דבריהם מבוארים היטיב. ובקצת מקומות מאמרי הזוהר

בית יוסף הקדמה

The Beit Yosef gives a list of 31 Rishonim from which he draws halacha in his sefer. At the end of that list he adds, as a separate comment, that he plans to bring selected rulings from the Zohar too! In fact the Beit Yosef references the Zohar over 100 times.

4. ... לכן חזק ואמץ בתורתך, כאשר אתה עושה בתורה במשנה בגמ' רש"י ותוספות ובפסק ובקבלה כי אתה מקשר אותם זה בזה וכל מלאכי מרום דורשים שלומך וטובתך

ספר מגיד מישרים פרשת אחרי מות

In Magid Meisharim - Rav Yosef Karo's personal diaries of his ongoing visits by a Heavenly voice - it is clear that Rav Karo saw that one of his meta-halachic goals was the unification of various strands of halacha, include the weaving together¹⁷ of halacha and kabbala!

5. ומתוך לשון הרא"ש שכתב רבינו יתבאר לך שצריך העולה לקרות בנחת עם שליח ציבור כדי שלא תהא ברכתו לבטלה.... ורבינו הגדול מהר"י אבוהב ז"ל כתב שמעתי שכתוב בספר הזוהר שאין לקרות כלל אלא אחד וראוי לחוש לדבריו וכיון דלדברי הזוהר אסור לקרות אלא אחד לבד ועכשיו שנהגו ששליח ציבור הוא הקורא העולה אסור לקרות אע"פ שלדברי הפוסקים צריך לקרות, ואם לא יקרא כתבו דהוי ברכה לבטלה! מאחר שלא נזכר זה בתלמוד בהדיא לא שבקינן דברי הזוהר מפני דברי הפוסקים ומיהו אפשר שאפילו לדברי הזוהר רשאי לקרות והוא שלא ישמע לאזניו

בית יוסף אורח חיים סימן קמא

This concerns the question of whether someone receiving an aliyah to the Torah should read along with the ba'al koreh or not. The Bavli is silent on the matter (since the normal practice was for the person called up to read). The Rishonim insist that theoleh MUST read, or it would be a bracha levatala. The Zohar insists that theoleh MUST NOT read! The Beit Yosef rules that, in a conflict between the Zohar and the Talmud Bavli, the Bavli takes precedence. However, if the conflict is between a halacha in the Rishonim (on something which is not explicitly mentioned in Shas) and the Zohar, the Zohar takes precedence.

6. ועכשיו נהגו כל בני ספרד שלא להניחם בחול המועד ושמעתי שמקודם היו מניחים אותם בחול המועד כדברי הרא"ש. ואח"כ מצאו שכתב רבי שמעון בר יוחי במאמר אחד שאסור להניחם בחול המועד, ועל כן נמנעו מלהניחם בחול המועד. וכן כתב מורי דודי הה"ר יצחק קארו ז"ל בתשובה. והמאמר ההוא איתיה במדרש הנעלם לשיר השירים (וזהר חדש דפוס מונקאטש ש"ה"ח). ומאחר שבתלמודא דידן לא נתבאר דין זה בפירוש מי יערב לבו לגשת לעבור בקום עשה על דברי רבי שמעון בן יוחי המפליג כל כך באיסור הנחתו:

בית יוסף אורח חיים סימן לא

Another key halacha vs kabbala question relates to whether to wear tefillin on chol hamoed. The mainstream halacha rules that one should wear them (according to the Rosh with a beracha). The Zohar rules very strictly that one should not!¹⁸ The Beit Yosef rules that the Sefardi minhag used to be to wear tefillin, but this changed in light of the Zohar!

17. For a fascinating example of this blending in the Magid Meisharim, Rav Karo discussed the halachic question of whether one can use a river as a mikveh in early spring due to the swelling of the waters from rain run-off. He writes:

ומהשתא תגדע דלכתחילה אין לטבול בנהרות בזהר דמתפשטי מחמת גשמים משום דרמיז לחסד וגבורה דמסאני סחרי לון. ומ"מ אי טבול דדיעבד סלקא לה טבילה משום דא"ג ע"ג. דמסאני סחרי לון לית רשו להעלא ולקרבא לון כלל הלכך דדיעבד עלתה לה טבילה.

Although this explanation does not appear in the Beit Yosef, which avoids such mystical approaches, it throws light on Rav Yosef Karo's approach to kabbala and halacha. For more discussion see *Halakha and Kabbalah: Rabbi Joseph Karo's Shulchan Aruch and Magid Mesharim*, R. Shlomo Brody. In that article, Rabbi Brody proposes that the R. Yosef Karo was interested in trying to develop a new perspective on ta'amei hamitzvot based on a blend of kabbala and halacha in a similar way to what the Rambam did in Moreh Nevuchim with a fusion of philosophy and halacha. The article is available at:

<http://text.rcarabbis.org/halakha-and-kabbalah-rabbi-joseph-karos-shulchan-aruch-and-magid-mesharim-by-shlomo-brody/>

18. Due to the אורח of the chag - matza or succah which would conflict with the אורח of the tefillin, as on Shabbat.

7. ואיני יודע למה תמה על זה יותר מכמה דינים שמצינו שכתב רבי שמעון בן יוחאי בספר הזוהר היפך ממסקנא דתלמודא, ואין הפוסקים כותבים אלא מסקנא דתלמודא. וטעמא משום דאפילו אם היו יודעים דברי רבי שמעון בן יוחאי לא הוו חיישי להו במקום דפליג אתלמודא דידן והמפרשים. דלעולם צריך לברך שתיים משמע להו דבהדיא קאמר תלמודא הכי. ולפיכך פסקו כן כל, שכן שבימי הפוסקים עדיין לא נגלה ספר המאור הקדוש בעולם

בית יוסף אורח חיים סימן כה

The Sefer Agur expresses surprise at how the poskim could reject the position of the Zohar that only one beracha should be made on tefillin. The Beit Yosef is surprised at this surprise!! Since the requirement for two berachot is set out in the Bavli, even if the subsequent poskim had known about the Zohar (which of course they did not), the Beit Yosef rules that the position of the Bavli would have to be supported over that of the Zohar.

- The Beit Yosef does incorporate some halachot of the Zohar, including:
 - Levi'im washing the hands of the Cohanim before *nesiat kapa'im* (OC 128)
 - The Cohanim lifting the right hand above the left in *nesiat kapa'im* (OC 128)
 - Woman not attending funerals (YD 359)
 - Hand washing 3 times in the morning (OC 4)
 - The arrangement of windows in a shul (OC 32)
- In other places, the Beit Yosef does NOT follow the requirements of the Zohar, including:
 - The kabbalistic prohibition of eating meat within 1 hour of milk, which the Beit Yosef permits¹⁹.
 - The kabbalistic prohibition of benefiting from the gid hanashe, which the Beit Yosef permits.

C3] THE ASHKENAZI RESPONSE

8. ואין לזוז מדברי הפוסקים אף אם היו דברי הזוהר חולקים עליהם. כן נ"ל דלא כצ"י שכתב דלא שצקין דברי הזוהר מפני דברי הפוסקים והולך לעשות פשרה צניעה. וכתוספות פרק ראוהו צ"ד (כ"ה כז. ד"ה אכל שיים) כתבו דבהדיא דהמנהג בזמן הזה ששנים קורין.

דרכי משה קמא-ב

The Rema (writing in his perush on the Tur - the Darchei Moshe) disagrees with the Beit Yosef and rules that the Zohar cannot override the view of the poskim in 'torat hanigla', even where the halacha is not explicit in Shas. Rather the Zohar must be understood, wherever possible, so as to fit with the established halacha.

9. ששאלת אותי על מנהגי אם להניח תפילין של יד בישיבה או בעמידה חדשים מקרוב באו ורוצים להיות מכת המקובלים וממדרשי הנעלמים. ומחלשי הראות לא יביטו באור הזוהר ולא ידעו מוצאו ומבואו וכוונתו אלא שכך מצאו בספרי רשב"י. ודע אהו' שכל רבותי ואבותי הקדושים ששמשו גאוני עולם ראיתי מהם שלא נהגו כך אלא כדברי התלמוד והפוסקים. ואם היה רשב"י עומד לפנינו וצוח לשנות המנהג שנהגו הקדמונים לא אשגחין ביה! כי ברוב דבריו אין הלכה כמותו וכאשר כתב הקאר"ו. וראייה לזה שהוא כתב סודות גדולות ואזהרות נפלאות שאין לברך שתי ברכות על תפילין של ראש ושל יד ואנו לא אשגחין ביה ומברכין שתיים

שו"ת מהרש"ל סימן צח

The Maharshal (R. Shlomo Luria - 1510-1573, Poland) writes that we do NOT take account of the Zohar on the issue of making one beracha on the tefillin. Even if R. Shimon bar Yochai would stand and shout before us, we would not change our halachic position!

10. הדרך השני לילך אחר רוב מנין ובנין - הרי לפניך ספר הזוהר שהוא שקול יותר מכל המחברים שאחר חתימת התלמוד. ואם יהיו כל המחברים בכף מאזנים א' וספר הזוהר לבדו יעלה בכף שנייה, מכריע את כולם! והרי הוא עדיף מרוב מנין ובנין וכמו שכתב ב"י דאזלין בתר דעת הזוהר נגד שאר מחברים. וק"ו בנדון שלפנינו דאיכא רבוותא טובא ורבים שמסכימים לדברי הזוהר - הלא המה האגודה ונ"י ומהר"ל ובנימין זאב ושלטי הגבורים כאשר הבאתי דבריהם למעלה.

שו"ת משאת בנימין סימן סב

Not long after the Beit Yosef, R. Benjamin b. R. Avraham Salnik (Poland, ca. 1550 - 1620), a student of the Rema and the Maharshal, and considered one of the greatest Torah scholars of his generation in Poland, writes in his Shu't Masat Binyamin that the Zohar alone outweighs ALL the other commentators put together! It is not clear what he would rule on Zohar vs Bavli.

19. Nevertheless, this Zohar DID have a major impact on the Ashkenazi minhag concerning eating milk after meat. Before the Zohar many Ashkenazi communities had the practice of simply not eating milk in the same meal as meat. Once the table was cleared, a beracha acharona made and hands and mouth cleaned, they would eat milk straight after a meat meal. However, the Zohar is very against any consumption of meat and milk in the same hour, whichever way around. The Ashkenazim were sufficiently concerned with this Zohar to adjust their practice to wait 1 hour after meat before milk.

11. כתב זכ"ה זכללי הפוסקים כל דבר שזעלי הקבלה והזוכר חולקין עם הגמ' הלך אחר הגמ' והפוסקים (רדב"ז ח"א סי' מ"ט פ' וספר יוחסין ור"י הלוי סי' מ"א וכ"כ הרד"י כאן). מיבו אס זעלי הקבלה מחמירין יש להחמיר ג"כ. וכל דבר שלא הזכר בגמרא וזפוסקים אף על פי שזכר בקבלה אין לנו יכולים לכוף לנהוג כן (רא"ס ח"א ס"א) עכ"ל:

מגן אברהם סימן כה ס"ק כ

The Magen Avraham (17C Poland) sets out the following guidelines, based on the Sefardi commentator, Kneset HaGodala (R. Chaim ben Israel Benveniste - 17C Constantinople):

(i) *If the ba'alei kabbala (i.e. the Ari) or the Zohar disagree with the regular halacha in 'Shas and poskim', we follow the regular halacha.*

(ii) *If the kabbalists are machmir but not in conflict with the regular halacha, we should be machmir like the kabbala.*

(iii) *If a halacha is mentioned only in the kabbala and not in Shas and poskim, we cannot force someone to observe it.*

12. ואין צורך להאריך בזה. וידוע שאין ענין הספר הקדוש ההוא רק לבאר דעתו ע"פ הסוד. ולא לקבוע הלכה במקום שחולקין עליו חבריו. משא"כ במקום שדברי התלמוד סתומים וחתומים וסובלים פירושים שונים. והמפרשים נדחקו אל קיר הבנתם לפרשו ע"פ סברתם ולא ידעו מהזוהר כלום. וזכינו שראינו הזוהר מפרש פירוש אחר בדברי הגמרא, ולא כחולק אלא כמפרש לשון הגמרא הסתום. למה יגרע חלקו? ומה חסרון בחקו מכל המון המפרשים? הלבועבור שדבריו דברי קבלה, נדחם בשתי ידיים!! ... ולמה לא נשמע לראשונים ולפירוש הקדמון. אפי' לא היה ראייה לזה יותר מזה. הלא יש לנו לעשות בכזה כדברי הזוהר אחר שאינו חולק. וכדמשמע ג"כ מלשון תשו' א"מ הגאון הנ"ל, והרדב"ז, וס' יוחסין. (ואחרון חביב הרב"י בא"ח סכ"ה לענין סח מברך שתיים יע"ש ביחוד כי ממנו סיוע ברור למ"ש). שמדברי כולם נלמוד שאין להתריס נגד הזוהר ולעשות מעשה שלא כדעתו אלא דווקא במקומות שברור לנו שהתלמוד חולק. (וראו והגון להשתדל בכל מאמצי כחנו להשוותם אם אפשר כמצווה עלינו בכל מקום להטיל שלום. בפרטות בין ת"ח המרבים שלום). אבל במקומות שאין הדבר ברור לפנינו שחולק, ואילו היו הפוסקים מחולקים אם חולק או אינו חולק, יכריעו דברי המקובלים כדברי האומר שאינו חולק. וכ"ש וכן בדין כשמפרש בו פירוש אחר שלא כדעת המפרשים. שאחר שלשון הגמרא סובל פירושו יותר יש לנו לקבלו מדעת המפרשים, זהו דבר שאין לספק בו לדעתי. ועוד שאותן מפרשים עצמן אלמלי ראו הזוהר אולי לא פירשו לנו כך. ולא עוד שאצלי אין ספק שהיו חוזרים מפרושם.

שו"ת שאילת יעבץ חלק א סימן מז

R' Yaakov Emden, despite his famous reluctance to accept entirely the antiquity of every word of the Zohar, nevertheless accepted the authority of the Zohar as a whole. In this teshuva, he rules:

(i) *Although in any dispute between the Zohar and the Bavli we follow the Bavli, where the Bavli is unclear and subject to many interpretations, and the Zohar can clarify the position, we are to look to the Zohar.*

(ii) *The Zohar should not be rejected as a bona fide position in halacha, provided it does not directly contradict the Bavli.*

(iii) *We should try wherever possible to reconcile the Zohar and Bavli.*

(iv) *Where the Zohar explains the Gemara in a manner contrary to the other poskim, we should be open to following the position of the Zohar since, if those other poskim had seen the Zohar, they may have agreed with it!*

13. אמנם בתשו' חוות יאיר סיים טעם שפר הזוהר בשילוח האם לעורר ייללת אימא עילאה על בניה. אם כן מצוה להדר אחר קן כדי לעורר רחמי אימא עילאה על בניה ולפ"ז ליכא משום אכזריות. דאפילו אם לצורך הנאת אדם לא הגיעו רחמי שמים על בע"ח, מכ"ש לצורך מצוה. אך ש"ס דילן ע"כ לא ס"ל הכי וידוע היכי דפליגי הנגלה עם הנסתר אין לנו עסק בנסתרות והנגלות לנו ולבנינו

שו"ת חתם סופר חלק א (אורח חיים) סימן ק

The mainstream halacha rules that one need only do shiluach haken - shooing away the mother bird - if one happens upon a nest and needs the eggs. There is no benefit in seeking out opportunities to do shiluach haken just for the mitzva alone. The Zohar disagrees and rules that the crying of the mother bird evokes a spiritual crying of the Shechina over her children. The Chatam Sofer (18/19C Pressburg) rejects this outright and states that in any machloket between nistar (kabbala) and nigla (revealed Torah), the nigla must remain primary.

14. וכן אני אומר כל המערב דברי קבלה עם ההלכות הפסוקות חייב משום זורע כלאים פן תוקדש המלאה הזרע אשר תזרע. ולעומת זה המערב ספרי הגיון עם דברי תורה עובר על חורש שור וחמור יחדיו ואם הוא מנהיג ישראל מנהיג בכלאים

שו"ת חתם סופר חלק א (אורח חיים) סימן נא

The Chatam Sofer is entirely against the mixing of halacha and kabbala in principle. He is also against the mixing of Torah and philosophy, but that's another shiur

D] THE STATUS OF THE ARI

- Classically, poskim who were also mekubbalim were not given greater or lesser weight in halacha due to their kabbalistic knowledge.
- Consider the Ramban, who was one of the foremost kabbalists of the Rishonim, but whose halachic opinion is not weighted due to this.
- Also, the Rema MiPano (1548-1620) was is a very senior kabbalistic figure of his age, yet his contemporary, R' Yoel Sirkis (the Bach) is certainly ranked higher as a posek.

15. כל דברי קדשו של הארי ז"ל מיוסדים על אדני הזהר ונגלו אליו האלוקים

שו"ת חיים שאל חלק א סימן א

16. כי רבינו הארי ז"ל רוח ה' דיבר בו אשר יצק מים על ידי אליהו זכור לטוב

שו"ת חיים שאל חלק א סימן עה

17. כי מרן ושאר הרבנים לא ידעו אחד ממאה מגדולת רבני הארי ז"ל. והן בעוון נח נפשיה דהארי ז"ל בימי מרן

ספר טוב עין של החיד"א, נדפס בסוף הספר ועד לחכמים, לוורנו תקנו סוף סימן ז'

The Chida (Eretz Yisrael 18C) gave special status to the rulings of the Ari, even perhaps above the Shulchan Aruch.

18. ולענין הלכה אני הדל מעת שראיתי מה שהשיבו מן השמים לרבינו יעקב ממרוי"ש כמו שהבאתי בספר הקטן ברכי יוסף סימן תרנ"ד אות ב', נהגתי לומר לנשים שיברכו על הלולב. וכמנהג קדום שהיו נוהגות הנשים בעה"ק ירושלים ת"ו. והגם דמרן ז"ל פסק שלא יברכו. נראה ודאי דאלו מרן ז"ל שלטו מאור עיניו הקדושים בתשובות רבינו יעקב ממרוי"ש דמשמיה מיהב יהבי כח לברך לנשים ודאי כך היה פוסק ומנהיג. ובכי האי לא שייך 'לא בשמים היא' דכיון דיש הרבה גדולים בפוסקים דסבירא להו דיברכו, אהניא לן לפסוק כמותם כיון דאית לן סיעתא דשמיא

שו"ת יוסף אומץ סימן פב - החידה (1724-1806)

The Chida's acceptance of mystical Torah as a significant contributor to halacha can be seen here to in his legitimation of the Shu't Min haShamayim of R. Yaakov of Marvege, where he ascended to heaven in a trance to ask certain she'elot - here whether women should make a beracha on the lulav. (The answer from heaven was yes!).

In Part 2 we will see the modern positions of some of the main 19th and 20th Century poskim on the integration of Kabbala and Halacha. In particular:

- The 19th Century Sefardi positions of the Ben Ish Chai and Ashkenazi positions of the Aruch Hashulchan and the Mishna Berura.
- The 20th Century position of the Kaf HaChaim, R. Moshe Feinstein, R. Ovadia Yosef and R' Mordechai Eliyah.

APPENDIX - THE AUTHENTICITY OF THE ZOHAR

- The authenticity of the Zohar has been debated and discussed since it appeared publicly in the late 13th Century.
- The classic opinion of the kabbalists and of most of the orthodox world is that the sefer (or at least the main body of it) was written by R. Shimon bar Yochai and is Tannaitic in source. There is no question that the Zohar has received acceptance in most of the Torah world - especially in the Sefardi and Chassidic world.
- However, even in the world of Torah, some mefarshim (famously R. Yaakov Emden) questioned whether ALL the Zohar was authentic. He argued that much was later added in by copyist and printers. He wrote a book, *Mitpachat Sefarim*, to prove that the Zohar we have is not entirely the authentic work of R. Shimon Bar Yochai.
- The Zohar was defended strongly by the Chida in the 18th Century who practically accused R. Yaakov Emden of heresy in his denial of the full authenticity of the Zohar. However, in the 19th century, the Chatam Sofer came to the defense of R. Yaakov Emden and wrote of the Zohar:

19. אלו היה יכולת ביד אדם להעמיד מדרשי רשב"י על טהרתן לברר מהם ממה שנתחבר אליהם מחכמי הדורות שאחריו לא יהיה כולו רק ספר קטן הכמות מאד מחזיק דפים מעוטים
 בספר של תלמידו מי מנחות פרסבורג תרמד מג, ומובא גם בשו"ת מפענח נעלמים סי' ה

So too, R. Eleazar ben David Fleckeles (18/19 Prague) author of *Shu't Teshuva MeAhava*, and a student of the Nodeh Beyehuda, wrote of the Zohar:

20. אבל אני אומר הריני נשבע בתורת ה' שבס' הזהר נמצאו כמה זיופים וקלקולים אשר הוסיפו. ועלה אחד מתלמוד בבלי קדוש יותר מכל ספר הזהר ... לאו גושפנקל' דרשב"י ועזקתי' חתום עליהם. ומי שיש לו חצי דעת יגיד כן כמבואר בס' מטפחת להג' מוהריעב"ץ שגזר אומר שחלו בו ידיים מזייפים וחשד את החכם ר' משה די ליאון
 שו"ת תשובה מאהבה חלק א סימן כו

- On the other hand, R. Yaakov Emden is a kabbalist and DOES value the Zohar as a holy and relevant source text - see above. He was also highly controversial and clearly sometimes wrong. For instance, he also wrote that the *Moreh Nevuchim* was not the work of the Rambam, but a forgery of one his talmidim! See <https://rabbimanning.com/wp-content/uploads/2016/12/Rav-Yaakov-Emden.pdf>
- For a non-academic article by R. Moshe Miller²⁰ defending the Zohar see https://www.chabad.org/kabbalah/article_cdo/aid/663169/jewish/Authenticity-of-the-Zohar.htm
- For a short clip by Rabbi Berel Wein, see <https://www.mywesternwall.net/2015/04/23/rabbi-berel-wein-how-authentic-is-the-zohar.html>
- Some Jewish communities do not accept the authenticity, or at least the relevance of the Zohar - including the Yemenite Dor Daim and the Spanish & Portuguese. In general terms, the Modern Orthodox community tends to adopt a more rationalist and Maimonidean position, and is far less comfortable with the mystical and more enchanted world of the kabbalah!
- Academic opinion²¹ is clear that the sefer is largely medieval in origin. The classic 20th Century research on this was carried by Professor Gershom Scholem. In the 1950s Rabbi Menachem Kasher provided an orthodox academic response to Scholem's claims. One the leading contemporary academics on this Prof. Moshe Idel.

- For Gershom Scholem see - *The Origins of Kabbalah* - <https://thebibleisnotholy.files.wordpress.com/2010/06/origins-of-kabbalah.pdf> and *Major Trends in Jewish Mysticism*

- For R. Kasher's responses see - <http://www.daat.ac.il/daat/kitveyet/sinay/hazohar-2.htm> and a summary at <https://en.wikipedia.org/wiki/Zohar>

- For Moshe Idel see - *Kabbalah - New Perspectives* - <https://epdf.tips/kabbalah-new-perspectives.html>

- See also an article by Marc Shapiro - *Is there an obligation to believe that Rebbe Shimon bar Yochai wrote the Zohar* -

https://web.archive.org/web/20120416154417if_/http://www.yctora.org/component/option,com_docman/task,doc_download/gid,1861/

20. Rabbi Miller has been critiqued by others who dispute his arguments defending the Zohar. See in particular Rabbi Josh Waxman on <https://parsha.blogspot.com/2011/01/cappadocia-and-authenticity-of-zohar.html> and in other places on that blog.

21. Academic opinion will be of more direct interest to us here than, for instance, on the issue of Biblical Criticism. This is primarily because the authenticity of Torah Min HaShamayim and Torah MiSinai are core religious beliefs in Judaism, denial of which constitutes a significant departure from orthodoxy. However, acceptance of the authenticity of the Zohar is NOT one of the 13 Ikarim! As such, we may be more inclined to consider external evidence relating to its origins.